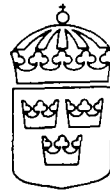

Regeringens proposition 1994/95:78

Ett Sverigehus i S:t Petersburg

Prop.
1994/95:78

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 3 november 1994

Mona Sahlin

Mats Hellström
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner regeringens åtgärder för att, enligt en överenskommelse mellan den svenska regeringen och S:t Petersburgs stad, bilda ett aktiebolag samt bemyndigar regeringen att besluta om statliga garantier till bolaget. Bolagets syfte är att förvalta fastigheter i S:t Petersburg för etablering av ett Sverigehus med officiella, kulturella och kommersiella funktioner.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	3
3	Åtgärder för etablering av ett Sverigehus	4
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde	6

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner regeringens åtgärder för att bilda ett aktiebolag med syfte att förvalta fastigheter i S:t Petersburg,
2. bemyndigar regeringen att utnyttja Statens Fastighetsverks verksamhetsresultat för finansiering av bolagsbildningen inom en ram på 13 miljoner kronor samt att besluta om framtida kapitaltillskott inom en ram på 7,2 miljoner kronor,
3. bemyndigar regeringen att besluta om statliga kreditgarantier till bolaget inom en ram på 100 miljoner kronor.

Vidare föreslår regeringen att riksdagen mot bakgrund av ärendets brådskande natur beslutar att förkorta motionstiden till 10 dagar.

2 Ärendet och dess beredning

Regeringen gav i mars 1993 en utredare i uppdrag att undersöka förutsättningarna att i S:t Petersburg etablera ett Sverigehus med officiella, kulturella och kommersiella funktioner. Utredaren, som avlämnade sin rapport i oktober 1993, konstaterade att förutsättningar fanns att gå vidare med projektet och lämnade förslag till ett lämpligt objekt.

Efter uppdrag av regeringen den 10 februari 1994 inleddes förhandlingar med företrädare för S:t Petersburgs stad om genomförande av projektet. Förhandlingarna har resulterat i att ett ramavtal har träffats mellan regeringen och S:t Petersburgs stad om bildandet av ett ryskt aktiebolag. Härutöver har ett aktieägaravtal jämte ett s.k. bolagscharter ingåtts varigenom Skanska International Building AB får 49 % av aktierna, S:t Petersburgs stad 15 % och svenska staten 36 %. Aktieägaravtalet har ingåtts med förbehåll för riksdagens godkännande. Aktiekapitalet uppgår till 20 miljoner kronor.

Regeringen har den 30 juni 1994 uppdragit åt Statens fastighetsverk att för statens räkning teckna aktier i bolaget och vidta de åtgärder i övrigt som följer av avtalen. Kostnaderna, högst 13 miljoner kronor, skall enligt samma beslut under budgetåret 1994/95 belasta sjuttonde huvudtitelns förslagsanslag Oförutsedda utgifter i avvaktan på riksdagens beslut.

Regeringens förslag: Svenska staten skall ingå som delägare i ett bolag med syfte att förvalta fastigheter i S:t Petersburg. Statens andel av kostnaderna för teckning av aktier samt övriga bildningskostnader, som övergångsvis har belastat sjuttonde huvudtiteln Oförutsedda utgifter, finansieras via ianspråktagande av Statens Fastighetsverks verksamhetsresultat. Regeringen bemyndigas att inom en ram på 7,2 miljoner kronor besluta om kapitaltillskott till bolaget på motsvarande sätt. Regeringen bemyndigas vidare att besluta om kreditgarantier till bolaget inom en ram på 100 miljoner kronor.

Skälen för regeringens förslag: Etableringen av ett Sverigehus i S:t Petersburg skall ses som ett led i utvecklingen av relationerna mellan Sverige och Ryssland. Sverige har ett särskilt intresse av att utveckla förbindelserna med S:t Petersburgsområdet, inte minst med tanke på den stora potentialen för handel och ekonomiskt och kulturellt samarbete. Det är angeläget att svenska myndigheter och svenskt näringsliv ges en naturlig bas för sin verksamhet i S:t Petersburg och att Sverige på ett tydligt sätt manifesterar intresse för att utveckla förbindelserna och närvaron i S:t Petersburg. Det är regeringens bedömning att etableringen av ett Sverigehus i S:t Petersburg är ett lämpligt sätt att uppnå dessa mål.

Den fastighet som är aktuell i projektet är dels för stor och dels för dyrbar att införskaffa och renovera för att enbart brukas av statliga intressen. Ett ensidigt statligt engagemang innebär också en betydande finansiell och operationell risk. Ambitionen har därför varit att projektet skall genomföras på kommersiella villkor och med en långsiktig egen finansiell bärkraft.

Resultatet av de två uppdrag som regeringen har givit inom ramen för Sverigehusprojektet är de avtal som nu föreligger. Avtalen innebär att ett Sverigehus etableras och förvaltas inom ramen för ett aktiebolag. Statens ägarandel i detta bolag uppgår till 36 % och de resterande andelarna ägs av Skanska International Building AB (49 %) och S:t Petersburgs stad (15 %). Genom ägarspridningen kommer bolaget att få en bred och stabil bas för sin verksamhet.

För statens del kommer preliminärt ca 1 500 m² av fastighetens totalt ca 5 000 m² förhyras för generalkonsulatets räkning. Härutöver har bl.a. Exportrådet och Rikspolisstyrelsen visat intresse för lokaler i fastigheten.

Regeringen gav den 30 juni 1994 i uppdrag till Statens fastighetsverk att i enlighet med avtalen teckna aktier m.m. i bolaget. Uppdraget gavs med utgångspunkt i att avtalens giltighet var beroende av riksdagens godkännande men att betydande fördelar kunde uppnås om de administrativa förberedelserna och verksamhetens inledande projektering kunde påbörjas redan under sommaren. För att finansiera de kostnader som uppdraget skulle medföra för Statens fastighetsverk medgavs verket rätt att under budgetåret 1994/95 disponera anslaget Oförutsedda utgifter

under sjuttonde huvudtiteln inom en ram på 13 miljoner kronor.

Verksamheten vid Statens fastighetsverk innefattar anskaffning och förvaltning av statligt ägda utlandsfastigheter. Investeringarna i dessa fastigheter finansieras via lån i Riksgäldskontoret. Förvärv och förvaltning av aktier i bolag som förvaltar fastigheter tillhör inte verksamheten vid Statens fastighetsverk. Den gällande ordningen är att av staten ägda aktier bör förvaltas direkt av respektive departement. Finansiellt bör dock anskaffningen av aktierna i det bolag som avses förvalta Sverigehuset ses som en del i anskaffningen av statliga utlandsfastigheter.

För att finansiera investeringen i form av teckning av aktier och övriga kostnader vid bildandet av bolaget i enlighet med avtalen bör därför Statens fastighetsverk ges rätt att belasta årets resultat inom en ram på 13 miljoner kronor. Verket skall därefter överföra aktierna till ansvarigt departement. Ett sådant förfaringsätt innebär att den eventuella belastning på anslaget Oförutsedda utgifter som har uppstått kan återställas genom att Statens fastighetsverks verksamhetsresultat tas i anspråk för anskaffningen.

Ombyggnaden av den aktuella fastigheten måste till stor del lånefinansieras. Nödvändiga säkerheter för att nödvändig finansiering skall bli tillgänglig kan inte erhållas genom banksystemet eller genom Exportkreditnämnden (EKN).

Regeringen bedömer det därför som nödvändigt att staten inledningsvis utställer en garanti till bolaget inom en ram på 100 miljoner kronor för att nödvändig upplåning skall kunna ske. Garantin bör löpa fram till dess att bolagets verksamhet och lönsamhet har stabiliserats och erforderlig finansiering kan ske utan statlig garanti genom den ordinarie kreditmarknaden. Genom att ställa ut en garanti till bolaget ökar statens risk betydligt i projektet. Garantin bedöms emellertid som nödvändig för att projektet skall kunna realiseras. För att motverka den ökade risken har regeringen och Skanska International Building AB i ett avtal reglerat hur eventuella kapitaltillskott m.m. från de svenska ägarna skall ges för att kunna kompensera ett inledande underskott i verksamheten och därmed motverka garantiförluster för staten. Avtalet innebär att även staten måste ge ett kapitaltillskott till bolaget om så bedöms nödvändigt.

Ett sådant kapitaltillskott, som enligt avtalet kan komma att uppgå till 7,2 miljoner kronor, bör finansieras på samma sätt som kostnaderna för bolagsbildningen.

Med hänsyn till att avtal om bildande av aktiebolaget redan ingåtts och att avtalens verkställande är beroende av riksdagens beslut bör ärendet avgöras skyndsamt av riksdagen. Motionstiden bör därför förkortas till 10 dagar.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 november 1994

Närvarande: statsrådet Sahlin, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Peterson, Hellström, Thalén, Freivalds, Wallström, Persson, Tham, Schori, Blomberg, Heckscher, Hedborg, Andersson, Winberg, Uusmann, Nygren, Ulvskog, Sundström, Lindh, Johansson

Föredragande: statsrådet Hellström

Regeringen beslutar proposition 1994/95:78 Ett Sverigehus i S:t Petersburg.